

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Δεκεμβρίου 1986

για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών
μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη

(87/102/EOK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι υφίστανται σημαντικές διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα της καταναλωτικής πίστης·

ότι οι διαφορές αυτές μεταξύ των νομοθεσιών μπορούν να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων στην κοινή αγορά·

ότι οι διαφορές αυτές περιορίζουν τις ευκαιρίες που έχει ο καταναλωτής να λάβει πίστωση σε άλλα κράτη μέλη· ότι οι διαφορές αυτές επηρεάζουν το ύψος και το χαρακτήρα των ζητούμενων πιστώσεων καθώς και την αγορά αγαθών και υπηρεσιών·

ότι, επομένως οι διαφορές αυτές επηρεάζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και υπηρεσιών που είναι δυνατό να παρασχεθούν στους καταναλωτές με πίστωση και με τον τρόπο αυτό έχουν άμεση επίπτωση επί της λειτουργίας της κοινής αγοράς·

ότι, δεδομένου του αυξανόμενου όγκου των πιστώσεων που χορηγούνται προς τους καταναλωτές στην Κοινότητα, η δημιουργία κοινής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης θα ήταν προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των πιστωτικών φορέων, καθώς και όσων παράγουν και πωλούν αγαθά, χονδρικώς ή λιανικώς, και όσων παρέχουν υπηρεσίες·

ότι το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας για μια πολιτική προστασίας και ενημέρωσης του καταναλωτή⁽⁴⁾ προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ότι ο καταναλωτής πρέπει να προστατεύεται από τους αθέμιτους πιστωτικούς όρους και ότι ο στόχος της εναρμόνισης των γενικών όρων που διέπουν την καταναλωτική πίστη πρέπει να θεωρείται πρωταρχικός·

ότι οι διαφορές στη νομοθεσία και στην πράξη έχουν ως αποτέλεσμα την άνιση προστασία του καταναλωτή στον

τομέα της καταναλωτικής πίστης από το ένα κράτος μέλος στο άλλο·

ότι, τα τελευταία χρόνια, έχουν επέλθει σημαντικές μεταβολές στις μορφές των πιστώσεων που διατίθενται στους καταναλωτές και χρησιμοποιούνται από αυτούς· ότι έχουν εμφανιστεί νέες μορφές καταναλωτικής πίστης οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη·

ότι ο καταναλωτής πρέπει να διαθέτει επαρκή πληροφόρηση σχετικά με τους όρους και το κόστος της πίστωσης καθώς και σχετικά με τις υποχρεώσεις του· ότι η πληροφόρηση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο για τη χορήγηση της πίστωσης ή, ελλείψει αυτού, το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής για την πίστωση που θα λάβει· ότι εν αναμονή αποφάσεως που θα αφορά κοινοτική μέθοδο ή μεθόδους για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτόκιου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προκρίνουν τις υπάρχουσες μεθόδους ή πρακτικές για τον υπολογισμό αυτού του ποσοστού ή, αντ' αυτού, θα πρέπει να θεσπίσουν διατάξεις για την ανακοίνωση του συνολικού κόστους της πίστωσης στον καταναλωτή·

ότι οι όροι της σύμβασης βάσει της οποίας χορηγείται η πίστωση πιθανόν να είναι δυσμενείς για τον καταναλωτή· ότι με τη θέσπιση ορισμένων προϋποθέσεων που θα εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές πιστώσεων μπορεί να επιτευχθεί η βελτίωση του βαθμού προστασίας των καταναλωτών·

ότι, λόγω της ειδικής μορφής ορισμένων πιστωτικών συμβάσεων ή τύπων συναλλαγών, αυτές οι συμφωνίες ή συναλλαγές θα πρέπει, να αποκλειστούν, εν όλω ή εν μέρει, από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής·

ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, να εξαιρούν από την οδηγία ορισμένες μορφές πιστώσεων μη εμπορικού χαρακτήρα που χορηγούνται υπό ειδικές συνθήκες·

ότι οι πρακτικές που υφίστανται σε ορισμένα κράτη μέλη, όσον αφορά τα δημόσια έγγραφα που συντάσσονται ενώπιον συμβολαιογράφου ή δικαστή είναι τέτοιας φύσεως ώστε καθιστούν περιττή την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων αυτής της οδηγίας στην περίπτωση τέτοιων εγγράφων· ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά συνέπεια, να μπορούν να εξαιρούν τέτοια έγγραφα από τις εν λόγω διατάξεις·

ότι οι πιστωτικές συμβάσεις για ιδιαίτερα μεγάλα χρηματικά ποσά παρουσιάζουν τάσεις διαφοροποίησης από τις συνήθεις συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης· ότι η εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας σε συμβάσεις για ιδιαίτερα μικρά ποσά θα μπορούσε να προκαλέσει περιττό διοικητικό φόρτο τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους πιστωτικούς φορείς· ότι, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αποκλειστούν από την οδηγία οι συμβάσεις που αφορούν ποσά πάνω ή κάτω από ορισμένα χρηματικά όρια·

(¹) ΕΕ αριθ. C 80 της 27. 3. 1979, σ. 4 και
ΕΕ αριθ. C 183 της 10. 7. 1984, σ. 4.

(²) ΕΕ αριθ. C 242 της 12. 9. 1983, σ. 10.

(³) ΕΕ αριθ. C 113 της 7. 5. 1980, σ. 22.

(⁴) ΕΕ αριθ. C 92 της 25. 4. 1975, σ. 1 και
ΕΕ αριθ. C 133 της 3. 6. 1981, σ. 1.

ότι οι σχετικές με το κόστος της πίστωσης πληροφορίες που παρέχονται κατά τη διαφήμιση καθώς και στις επιχειρηματικές εγκαταστάσεις του πιστωτή ή του μεσίτη πιστώσεων, είναι δυνατόν να διευκολύνουν τον καταναλωτή να συγκρίνει μεταξύ τους τις διάφορες προσφορές.

ότι ο καταναλωτής προστατεύεται καλύτερα όταν οι συμβάσεις χορήγησης πίστωσης είναι έγγραφες και περιέχουν ορισμένα ελάχιστα στοιχεία σχετικά με τους συμβατικούς όρους.

ότι σε περίπτωση πίστωσης που δίνεται για την απόκτηση αγαθών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο πιστωτής ή άλλος μπορεί να ανακτήσει τα αγαθά λόγω μη πληρωμής των δόσεων, ιδίως όταν αυτό γίνεται χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή. ότι η εκκαθάριση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών κατά την ανάκτηση των αγαθών θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι η ανάκτηση δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητο πλουτισμό.

ότι, θα πρέπει να επιτρέπεται στον καταναλωτή να απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του με την εξόφληση τους πριν καταστούν ληξιπρόθεσμες. ότι στην περίπτωση αυτή ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται δίκαιη μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης.

ότι η μεταβίβαση των δικαιωμάτων του πιστωτή που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης δεν πρέπει να έχει σαν αποτέλεσμα τη επιδείνωση της θέσης του καταναλωτή.

ότι τα κράτη μέλη που επιτρέπουν στους καταναλωτές να χρησιμοποιούν συναλλαγματικές, γραμμάτια ή επιταγές σε σχέση με πιστωτικές συμβάσεις πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που χρησιμοποιούν τα αξιόγραφα αυτά προστατεύονται δεόντως.

ότι όσον αφορά αγαθά και υπηρεσίες των οποίων ο καταναλωτής συνομολόγησε την απόκτηση επί πιστώσει, ο καταναλωτής πρέπει, τουλάχιστον στις παρακάτω περιπτώσεις, να έχει αξίωση έναντι του πιστωτικού φορέα πέραν των κανονικών συμβατικών του αξιώσεων έναντι του ίδιου και του προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών. ότι οι αναφερόμενες ανωτέρω περιστάσεις είναι εκείνες κατά τις οποίες ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχουσα συμφωνία σύμφωνα με την οποία πίστωση παρέχεται αποκλειστικά από τον εν λόγω πιστωτικό φορέα στους πελάτες του εν λόγω προμηθευτή προκειμένου να μπορέσει ο πελάτης να αποκτήσει αγαθά ή υπηρεσίες από τον προμηθευτή.

ότι ως ECU θεωρείται η λογιστική μονάδα που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2626/84⁽²⁾. ότι τα κράτη μέλη μπορούν να στρογγυλεύουν ως ένα ορισμένο βαθμό, τα ποσά που προκύπτουν από την μετατροπή σε εθνικό νόμισμα των ποσών που, στην παρούσα οδηγία, εκφράζονται σε ECU. ότι τα ποσά της παρούσας οδηγίας πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικά με βάση τις οικονομικές και νομισματικές τάσεις στην Κοινότητα, και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, να αναθεωρούνται.

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλα μέτρα για την εξουσιοδότηση των προσώπων που προσφέρουν την

παροχή πιστώσεων ή διαμεσολάβηση για την εξασφάλιση πιστωτικών συμβάσεων, για τον έλεγχο ή την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των προσώπων που παρέχουν πίστωση ή μεσολαβούν για την παροχή της ή για να παράσχουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να εγείρουν αγωγές σχετικά με πιστωτικές συμβάσεις ή πιστωτικούς όρους.

ότι οι συμβάσεις πίστωσης δεν πρέπει να παρεκκλίνουν, εις βάρος του καταναλωτή, από τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή ανταποκρίνονται στις διατάξεις της. ότι οι διατάξεις αυτές δεν πρέπει να καταστρατηγούνται μέσω του τρόπου διατύπωσης των συμβάσεων.

ότι, εφόσον στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η ως ένα βαθμό προσέγγιση των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη και η ως ένα σημείο προστασία του καταναλωτή, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν αυστηρότερα μέτρα για την προστασία του καταναλωτή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις υποχρεώσεις τους από τη συνθήκη.

ότι το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1995, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης.
2. Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας:
 - α) «καταναλωτής» είναι κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, με τις δικαιπραξίες που καλύπτει η παρούσα οδηγία, επιδιώκει σκοπούς που μπορούν να θεωρηθούν άσχετοι με την επαγγελματική δραστηριότητά του.
 - β) «πιστωτικός φορέας» είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων που χορηγεί πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.
 - γ) «σύμβαση πίστωσης» είναι η σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση με τη μορφή προθεσμίας πληρωμής, δανείου ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης.
- Οι συμβάσεις για τη συνεχή παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και των παρεχομένων από οργανισμούς κοινής ωφελείας, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να καταβάλλει με δόσεις το σχετικό τίμημα κατά τη διάρκεια της παροχής τους, δεν θεωρούνται ως συμβάσεις πίστωσης κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.
- δ) «συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή» είναι το κόστος της πίστωσης στο οποίο περιλαμβάνονται οι τόκοι και λοιπές επιβαρύνσεις που συνδέονται άμεσα με τη σύμβαση πίστωσης και που υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις ή τις πρακτικές που υφίσταται ή πρόκειται να καθιερωθούν από τα κράτη μέλη.

(¹) ΕΕ αριθ. L 379 της 30. 12. 1978, σ. 1.

(²) ΕΕ αριθ. L 247 της 16. 9. 1984, σ. 1.

- ε) «συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο» είναι το συνολικό κόστος της πίστωσης εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του ποσού της παρεχόμενης πίστωσης και υπολογιζόμενο σύμφωνα με τις υφιστάμενες στα κράτη μέλη μεθόδους.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

- α) στις συμβάσεις πίστωσης ή υπόσχεσης πίστωσης που προορίζονται:
 - κυρίως για την κτήση ή διατήρηση δικαιωμάτων κυριότητας επί εδαφικής έκτασης ή κτιρίου που έχει ανεγερθεί ή πρόκειται να ανεγερθεί,
 - για την ανακαίνιση ή δομική βελτίωση ενός κτιρίου.
- β) στις συμβάσεις μίσθωσης, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές προβλέπουν ότι η κυριότητα θα περιέλθει τελικά στο μισθωτή.
- γ) στις περιπτώσεις που οι πιστώσεις χορηγούνται ή διατίθενται χωρίς τόκο ή άλλες επιβαρύνσεις.
- δ) στις συμβάσεις πίστωσης βάσει των οποίων ο καταναλωτής δεν βαρύνεται με τόκους, εφόσον συμφωνεί να εξοφλήσει την πίστωση εφάπαξ.
- ε) στις συμβάσεις πίστωσης με τη μορφή προκαταβολών σε τρέχοντα λογαριασμό που χορηγούνται από πιστωτικό ή χρηματοοικονομικό ίδρυμα, εκτός των λογαριασμών πιστωτικής κάρτας.
Ωστόσο στις πιστώσεις αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6.
- στ) στις συμβάσεις πίστωσης που αφορούν ποσά κατώτερα των 200 ECU, ή ανώτερα των 20 000 ECU.
- ζ) στις συμβάσεις πίστωσης, κατά τις οποίες ο καταναλωτής πρέπει να εξοφλήσει την πίστωση:
 - είτε εντός τριμήνου,
 - είτε με τέσσερις το πολύ δόσεις εντός δωδεκαμήνου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, ύστερα από συνεννόηση με την Επιτροπή, να εξαιρούν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ορισμένες μορφές πίστωσης οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- χορηγούνται με επιτόκια χαμηλότερα εκείνων που επικρατούν στην αγορά και
- δεν προσφέρονται γενικά στο κοινό.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 4 και των άρθρων 6 έως 12 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης ή στις συμβάσεις που υπόσχονται την παροχή πίστωσης με υποθήκη επί ακινήτου, εφόσον οι συμβάσεις αυτές δεν εξαιρούνται ήδη από την οδηγία δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α).

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τις διατάξεις των άρθρων 6 έως 12 τις συμβάσεις πίστωσης που έχουν τη μορφή δημοσίου εγγράφου υπογεγραμμένου ενώπιον συμβολαιογράφου ή δικαστή.

Άρθρο 3

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 10ης Σεπτεμβρίου 1984 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών

διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση⁽¹⁾, και των κανόνων και αρχών που εφαρμόζονται στην αθέμιτη διαφήμιση, κάθε διαφήμιση ή προσφορά που εκτίθεται σε εμπορικά καταστήματα, μέσω της οποίας ο διαφημιζόμενος δηλώνει ότι προσφέρεται να χορηγήσει πίστωση ή να μεσολαβήσει για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης και η οποία αναφέρει το επιτόκιο ή άλλα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το κόστος της πίστωσης, πρέπει επίσης να αναφέρει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο με ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, εάν δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

Άρθρο 4

1. Οι συμβάσεις πίστωσης καταρτίζονται εγγράφως. Ο καταναλωτής λαμβάνει αντίτυπο της έγγραφης σύμβασης.
2. Στην έγγραφη σύμβαση αναφέρεται:
 - α) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο.
 - β) οι προϋποθέσεις τυχόν τροποποίησης του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου.

Σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να αναφέρεται το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο, θα παρέχονται στον καταναλωτή οι σχετικές πληροφορίες στην έγγραφη σύμβαση. Οι πληροφορίες αυτές θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση.

3. Η έγγραφη σύμβαση πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και τα άλλα ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης.

Ως παράδειγμα, στο παράρτημα της οδηγίας αυτής περιέχεται κατάλογος των στοιχείων τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν ουσιώδη και να απαιτήσουν να συμπεριλαμβάνονται στην έγγραφη σύμβαση.

Άρθρο 5

Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 3 και 4 παράγραφος 2 και μέχρις ότου ληφθεί απόφαση για την εισαγωγή κοινοτικής μεθόδου ή μεθόδων υπολογισμού του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου, τα κράτη μέλη τα οποία, κατά την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας, δεν απαιτούν να εμφανίζεται το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο ή δεν έχουν καθορισμένη μέθοδο υπολογισμού του, απαιτούν τουλάχιστον να αναφέρεται το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή.

Άρθρο 6

1. Ανεξάρτητα από την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε), όταν υπάρχει σύμβαση μεταξύ πιστωτικού ή χρηματοοικονομικού ιδρύματος και ενός καταναλωτή για τη χορήγηση πίστωσης υπό μορφή προκαταβολής σε τρεχούμενο λογαριασμό, πλην των λογαριασμών πιστωτικής κάρτας, ο καταναλωτής πρέπει να ενημερώνεται κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης, ή νωρίτερα:
 - για το τυχόν ανώτατο όριο της πίστωσης,
 - για το ετήσιο επιτόκιο και τις επιβαρύνσεις που ισχύουν από το χρόνο σύναψης της σύμβασης καθώς και για τους όρους με τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν,
 - για τη διαδικασία λύσης της σύμβασης.

(¹) ΕΕ αριθ. L 250 της 19. 9. 1984, σ. 17.

Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώνονται εγγράφως.

2. Εξάλλου, κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, ο καταναλωτής πληροφορείται αμέσως κάθε τυχόν μεταβολή που επέρχεται στο ετήσιο επιτόκιο ή στις συναφείς επιβαρύνσεις. Οι πληροφορίες αυτές είναι δυνατό να παρέχονται σε ανάλυση του λογαριασμού ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο αποδεκτό στα κράτη μέλη.

3. Στα κράτη μέλη όπου θεωρείται νόμιμη η αρνητική υπέρβαση λογαριασμού, το οικείο κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο καταναλωτής γνωρίζει το ετήσιο επιτόκιο και τις επιβαρύνσεις που ισχύουν καθώς και τις τυχόν τροποποιήσεις, όταν ο λογαριασμός παραμένει ακάλυπτος άνω του τριμήνου.

Άρθρο 7

Σε περίπτωση πίστωσης που χορηγείται για την απόκτηση αγαθών, τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους όρους ανάκτησης των αγαθών ιδίως εάν ο καταναλωτής δεν έχει συγκατατεθεί. Διασφαλίζουν περαιτέρω ότι, όταν ο πιστωτικός φορέας ανακτά τα αγαθά, η εκκαθάριση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών γίνεται έτσι ώστε η ανάκτηση να μη συνεπάγεται αδικαιολόγητο πλουτισμό.

Άρθρο 8

Ο καταναλωτής δικαιούται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση πίστωσης πριν να καταστούν ληξιπρόθεσμες. Στην περίπτωση αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, ο καταναλωτής δικαιούται εύλογη μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης.

Άρθρο 9

Όταν τα δικαιώματα του πιστωτικού φορέα από τη σύμβαση πίστωσης εκχωρούνται σε τρίτον, ο καταναλωτής δικαιούται να αντιτάξει έναντι του τρίτου τις ίδιες ενστάσεις που είχε κατά του αρχικού πιστωτή, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού, εφόσον αυτός επιτρέπεται από τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 10

Τα κράτη μέλη τα οποία, στα πλαίσια συμβάσεων πίστωσης, επιτρέπουν στον καταναλωτή:

- α) να χρησιμοποιεί ως μέσο πληρωμής συναλλαγματικές, περιλαμβανομένων και των αφηρημένων υποσχέσεων χρέους·
- β) να χρησιμοποιεί ως μέσον εγγύησης συναλλαγματικές περιλαμβανομένων και των αφηρημένων υποσχέσεων χρέους και επιταγών,

λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να προστατεύεται δεόντως ο καταναλωτής όταν χρησιμοποιεί αυτά τα αξιόγραφα για τους προαναφερόμενους σκοπούς.

Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η ύπαρξη σύμβασης πίστωσης δεν επηρεάζει κατά κανένα τρόπο τα δικαιώματα του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή των αγαθών ή υπηρεσιών που αγοράζονται μέσω παρόμοιας σύμβασης στις περιπτώσεις όπου τα αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν παρα-

σχεθούν ή, κατά οποιοδήποτε τρόπο, δεν ανταποκρίνονται στους όρους της σύμβασης παροχής τους.

2. Στις περιπτώσεις που:

- α) ο καταναλωτής συνάπτει σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που παρέχει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, και
- β) ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής των αγαθών ή των υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχοντα σύμβαση δάσει της οποίας η παροχή πίστωσης στους καταναλωτές γίνεται αποκλειστικά από αυτόν τον πιστωτικό φορέα με σκοπό την απόκτηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών από τον εν λόγω προμηθευτή, και
- γ) ο καταναλωτής που αναφέρεται στο στοιχείο α), λαμβάνει την πίστωση του δάσει της προϋπάρχουσας σύμβασης, και
- δ) τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από τη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν μόνο εν μέρει ή δεν ανταποκρίνονται κατά οποιοδήποτε τρόπο στους όρους της σύμβασης παροχής τους, και
- ε) ο καταναλωτής έχει στραφεί κατά του προμηθευτή αλλά χωρίς να ικανοποιηθούν οι δάσιμες απαιτήσεις του,

ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν την έκταση και τους όρους άσκησης αυτού του δικαιώματος.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν η σχετική πράξη αφορά ποσό μικρότερο από το ισοδύναμο 200 ECU.

Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη:

- α) εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνάψουν ή να μεσολαβήσουν για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης πρέπει να διαθέτουν επίσημη προς τούτο άδεια, είτε ειδική, είτε ως προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών, ή
- β) εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που συνάπτουν συμβάσεις πίστωσης ή μεσολαβούν για τη σύναψή τους υπόκεινται σε έλεγχο ή επίβλεψη των δραστηριοτήτων τους από οργανισμό ή επίσημο φορέα, ή
- γ) προάγουν τη δημιουργία κατάλληλων φορέων για την παραλαβή καταγγελιών όσον αφορά συμβάσεις πίστωσης ή πιστωτικούς όρους και για την παροχή στους καταναλωτές σχετικών πληροφοριών ή υποδείξεων που τους αφορούν.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η άδεια που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) δεν είναι απαραίτητη όταν τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνάψουν ή να μεσολαβήσουν για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ανταπικρίνονται στον ορισμό του άρθρου 1 της πρώτης οδηγίας του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος⁽¹⁾ και διαθέτουν σχετική άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της οδηγίας.

(¹) ΕΕ αριθ. L 322 της 17. 12. 1977, σ. 30.

Όταν τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνάψουν ή να μεσολαβήσουν για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, διαθέτουν τόσο την ειδική άδεια που προβλέπει η παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, όσο και την άδεια που προβλέπει η ανωτέρω οδηγία, και τους αφαιρείται στη συνέχεια η δεύτερη άδεια, ενημερώνεται η αρχή που είναι αρμόδια για τη χορήγηση της ειδικής άδειας για την παροχή πίστωσης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου και αποφασίζει αν τα εν λόγω πρόσωπα μπορούν να συνεχίσουν να συνάπτουν ή να μεσολαβούν για τη σύναψη πίστωσης, ή αν πρέπει να τους αφαιρείται η ειδική άδεια που χορηγείται δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α).

Άρθρο 13

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως ECU θεωρείται η μονάδα που ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2626/84. Η ισοτιμία της σε εθνικό νόμισμα θα είναι αρχικά αυτή που θα ισχύει κατά την ημέρα έκδοσης της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να στρογγυλεύουν τα ποσά που προκύπτουν από την μετατροπή των ECU σε εθνικό νόμισμα, υπό τον όρο ότι αυτό το στρογγύλευμα δεν θα υπερβαίνει τις 10 ECU.

2. Ανά πενταετία και για πρώτη φορά μέσα στο 1995, το Συμβούλιο ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, εξετάζει και ενδεχομένως, τροποποιεί τα ποσά της παρούσας οδηγίας ανάλογα με την εξέλιξη της οικονομικής και νομισματικής κατάστασης στην Κοινότητα.

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι συμβάσεις πίστωσης δεν θα παρεκκλίνουν, εις βάρος του καταναλωτή, από τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που θέτουν σε εφαρμογή την παρούσα οδηγία ή ανταποκρίνονται σ' αυτήν.

2. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι διατάξεις που θεσπίζουν κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας να μην

καταστρατηγούνται μέσω του τρόπου διατύπωσης των συμβάσεων, ιδίως με την κατάτμηση του ποσού της πίστωσης σε περισσότερες συμβάσεις.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ αυστηρότερες διατάξεις για την προστασία των καταναλωτών, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της συνθήκης.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1990 και ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τα κείμενα των σημαντικότερων διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 17

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1995.

Άρθρο 18

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 1986.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. SHAW

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

1. Συμβάσεις πίστωσης για τη χρηματοδότηση της προμήθειας ορισμένων αγαθών ή της παροχής ορισμένων υπηρεσιών
 - i) περιγραφή των αγαθών ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από την σύμβαση,
 - ii) τιμή τοις μετρητοίς και τιμή καταβλητέα βάσει της σύμβασης πίστωσης,
 - iii) το ποσό της τυχόν προκαταβολής, τον αριθμό και το ύψος των δόσεων, καθώς και τις ημερομηνίες κατά τις οποίες καθίστανται ληξιπρόθεσμες ή τη μέθοδο προσδιορισμού οποιουδήποτε από τα στοιχεία αυτά, εφόσον δεν είναι γνωστά κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης,
 - iv) αναφορά στο γεγονός ότι ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει μείωση, σύμφωνα με το άρθρο 8, αν προβεί σε πρόωρη εξόφληση,
 - v) το όνομα του κυρίου των αγαθών (εάν η κυριότητα δεν μεταβιβάζεται αμέσως στον καταναλωτή), και τους όρους υπό τους οποίους καθίσταται κύριος ο καταναλωτής,
 - vi) περιγραφή της τυχόν απαιτούμενης εγγύησης,
 - vii) τυχόν προθεσμία υπαναχώρησης,
 - viii) αναφορά σχετική με την απαιτούμενη ασφάλιση (ή ασφαλίσεις) και, όταν η επιλογή του ασφαλιστή δεν επαφίεται στον καταναλωτή, μνεία του σχετικού κόστους,
 2. Συμβάσεις πίστωσης μέσω πιστωτικών καρτών
 - i) τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
 - ii) όροι εξόφλησης, ή το μέσο προσδιορισμού τους,
 - iii) τυχόν προθεσμία υπαναχώρησης,
 3. Συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή τρεχόντων λογαριασμών οι οποίες δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις της οδηγίας
 - i) τυχόν ανώτατο όριο της πίστωσης ή τη μέθοδο υπολογισμού του,
 - ii) όροι χρήσης και εξόφλησης,
 - iii) τυχόν προθεσμία υπαναχώρησης,
 4. Άλλες συμβάσεις παροχής πίστωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας
 - i) τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
 - ii) αναφορά σχετική με την τυχόν απαιτούμενη εγγύηση,
 - iii) όροι εξόφλησης,
 - iv) τυχόν προθεσμία υπαναχώρησης,
 - v) αναφορά στο γεγονός ότι ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει μείωση, σύμφωνα με το άρθρο 8, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.
-